

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Hargitai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Dr. Veszeli Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2007. december 5. napján kelt 7.G.24.906/2006/6. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000,- (Húszezer) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a feladó megbízásából az alperes nemzetközi árufuvarozást végzett J-ból Olaszországba. 2005. szeptember 28-án a szállított 218 db televízióból 48 db-ot eltulajdonítottak, az áruban bekövetkezett kár értéke 34.080,-EUR volt.

A felperes a feladóval fennálló vagyonbiztosítás alapján 7.112.639,-Ft-ot kifizetett a biztosított részére.

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2006. október 20-án benyújtott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 622.053,-Ft kár, ennek évi 5 % kamata és a perköltség megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy a kár 80 %-át kifizette a károsultnak a vagyonbiztosítási szerződés alapján, ezen 80 % erejéig lett törvényi engedményes a felperes, amely kifizetett 80 %-ból 20 % az önrész, és ez az összeg az alperesi fuvarozótól a köztük lévő felelősségbiztosítási szerződés alapján jár a felperesnek.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felelősségbiztosítás alapján a felperes önmaga részére köteles rendezni a kért, a 20 % önrészt kizárólag a károsult követelhetné, mint meg nem térült kárt.

A Pest Megyei Bíróság a 2007. december 5. napján kelt 7.G.24.906/2006/6. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 622.053,-Ft-ot és ennek 2006. október 20. napjától a kifizetés napjáig járó 5 %-os késedelmi kamatát, továbbá 37.400,-Ft eljárási illetéket és 36.000,-Ft ügyvédi munkadíjat.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a peres felek között az eltérő álláspontot a keresettel érvényesített 20 % önrész jelentette. Álláspontja szerint a kárt rendezte a feladó felé a kár 80 %-ában, tekintettel a köztük lévő szerződésben vállalt önrészre. A kifizetett összeg vonatkozásában a felperest törvényi engedmény illeti meg, e kifizetett összeg 80 %-át fedezi az alperes felelősségbiztosítása, a 20 %-ot azonban mint önrészt és meg nem térült kárt az alperesnek kell viselnie.

Az alperes nem vitatva a bekövetkezett kárt, a fizetés tényét, továbbá a törvényi engedményt, előadta, hogy a bekövetkezett kár tekintetében felelősségbiztosítása van, a felperes által kétségbe nem vontan a káreseményt bejelentette, így a felperesnek mint az alperes felelősségbiztosítójának kötelessége a kár 80 %-ának megtérítése. A fennmaradó 20 %-ot a károsult követelheti.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásánál a felperesi előadást fogadta el.

A felelősségbiztosítási szerződés esetén nem a biztosított károkozása, hanem a kártérítési igény biztosítottal szembeni érvényesítése minősül biztosítási eseménynek. A felelősségbiztosítási szerződés alapján a biztosító által megtérítendő kár pedig nem az, amit a biztosított károkozó magatartása folytán a károsult elszenvedett, hanem az, aminek a megtérítését a károsult a biztosítottól perben vagy peren kívül követelhet. A felelősségbiztosítási szerződés biztosítottjának károkozása csak akkor jár következményekkel, ha a károsult a károkozó biztosító ellen kártérítési követelést támaszt.

Ha a károsult a kártérítési igényt a biztosítottal szemben nem érvényesíti, a biztosítási esemény sem következik be. A felperest mint törvényi engedményest, az alperessel szemben a fuvaroztató jogai illetik meg. A felek közötti jogvitát úgy kellett elbírálni, mintha a fuvaroztató a teljes kárának 80 %-a erejéig támasztott volna igényt a fuvarozó alperessel szemben.

A felperes a felelősségbiztosítási szerződés alapján nem a tőle követelt teljes kártérítés, hanem annak 80 %-a alól volt köteles az alperest a Ptk. 559. § (1) bekezdése alapján mentesíteni. A fuvaroztató jogán vele szemben fellépő felperes engedménnyel szerzett követelésébe a alperes így csak az érvényesített kártérítés 80 %-át számíthatta be, a 20 %-os önrész vonatkozásában azonban erre nem volt lehetősége.

Ha a fuvaroztató a meg nem térült kárát - a teljes kár 20%-át - az alperestől követeli, vagy ha a vagyonbiztosítási szerződésből eredő kötelezettségeit teljes mértékben teljesítő felperes törvényi engedményesként lép fel az alperessel szemben, ennek az újabb követelésnek a 80 %-át az alperes a felelősségbiztosítási szerződés alapján a felperesre háríthatja.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes törvényi engedménnyel szerzett kártérítési követelése 20 %-át az alperes köteles megfizetni.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását, továbbá első- és másodfokú perköltségben történő marasztalását.

Arra hivatkozott, hogy a peres eljárásban szereplő káresemény két biztosítási jogviszonyt érintett, melyek felperesnél kerültek megkötésre ugyanarra a kárra; az egyik a fuvaroztató vagyonbiztosítása, a másik az alperesi fuvarozó felelősségbiztosítása.

Álláspontja szerint a kártérítési jogviszony pontos megítéléséhez szükséges azt vizsgálni, hogy milyen biztosítási jogviszony van a felek között.

Amennyiben csak a fuvaroztató kötött volna a felperesnél a káreseményre vonatkozó vagyonbiztosítást, így annak alapján felperes köteles helytállni a fuvaroztató felé a kár 80 %-a erejéig, míg a fennmaradó 20 %-os önrész erejéig a fuvaroztató léphet fel az alperessel szemben.

Amennyiben csak az alperes rendelkezik a felperesnél felelősségbiztosítással, úgy a felperes köteles mentesíteni az alperest a kár 80 %-a alól, alperes pedig mindössze az önrész 20 %-os mértékéig köteles helytállni a bekövetkezett kár tekintetében a felperes felé.

Jelen esetben a fuvaroztatónak érvényes vagyonbiztosítása, az alperesnek érvényes fuvarozói felelősségbiztosítása van a felperesnél. Ha a felperes a bekövetkezett kár 80 %-át megtéríti a fuvaroztató felé, akkor a fuvaroztató továbbra is érvényesíthetné 20 %-os kárigényét az alperessel szemben. A felperes ugyanakkor ezen 80 % kifizetés erejéig válik csak törvényi engedményessé, mivel a fuvaroztató az őt terhelő 20 %-os önrészt nem engedményezte a felperesre.

A felperes az adott kár tekintetében érvényesíteni kívánja egyrészt a vagyonbiztosítás alapján kifizetett biztosítási összeget, amely a kár 80 %-a, másrészt a kifizetett 80 %-nak a 20 %-át, azaz a teljes kár 16 %-át az alperesi fuvarozótól, míg a fuvaroztatónak továbbra is megmarad az a joga, hogy a meg nem térült 20 % önrészt az alperessel szemben érvényesítse. Az alperes a felperesi követelés helytállósága esetén abba a helyzetbe kerülne, hogy 16 %-os kárösszeggel tartozna. Mindezekből egyértelműen levezethető, hogy a felperes követelése megalapozatlan.

Abban az esetben, ha a vagyonbiztosítás a felperesnél, a fuvarozói felelősségbiztosítás pedig felperestől eltérő biztosító társaságnál állna fenn, a felperes a kár 80 %-át a fuvaroztatónak fizeti ki és ezt az összeget a Ptk. 558. § (1) bekezdése alapján regresszálja az alperes felelősségbiztosítójánál. Ebben az esetben a másik biztosító átutalja a 80 %-os összeget, míg ezen túlmenően semmi mást nem tehet a fuvarozóval szemben. A 20 %-os követelése továbbra is fennáll a

fuvaroztatónak az alperes felé, ez azonban a jelen ügy megítélése szempontjából irreleváns. Mindebből az következik az elsőfokú bíróság logikájából levezetve, hogy ez utóbbi esetben a másik felelősségbiztosító követelhetné a kifizetett 80 % 20 %-át, vagyis az egész kár 16 %-át az alperestől, de hogy milyen jogcímen arra az elsőfokú bíróság sem adott választ. A kár ugyanis nem egyenlő azzal, amit a felperes regresszál a felelősségbiztosítón, a felelősségbiztosítónak pedig az önrészt a tényleges kárhoz kell viszonyítania.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, annak helytálló indokaira tekintettel. A fellebbezéssel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a jelen per tárgya nemzetközi árufuvarozási szerződésből eredő kár megfizetése, amellyel kapcsolatban az ellopott áruk két különböző szerződés tárgyaként értelmezendők, a biztosítási káresemény bekövetkezése körében és az azzal kapcsolatos elszámolásban.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita elbírálása körében a tényállást helyesen állapította meg, és helytálló jogi következtetéssel marasztalta az alperest a felelősség- biztosítási szerződés alapján az önrész megfizetésére.

Az alperes a fellebbezésében egyrészt a perbeli követelés engedményezésének a jogszerűségét, másrészt a felperessel kötött felelősségbiztosítás alapján a 20 %-os önrész megtérítésére vonatkozó kötelezettségét sérelmezte.

A felperes perbeli legitimációját a hozzá 2006. május 29-én a károsulttól érkezett levéllel igazolta, amely 7.112.632,-Ft mint kárrendezési előleg kifizetéséről szól és amelyben a károsult tudomásul vette, hogy a fenti összeg kifizetésével a törvényi rendelkezéseknek megfelelően minden jog, amelyet harmadik személlyel szemben ebből a kárból származóan érvényesíthet, a **G.P.** Rt.-re száll át, a fenti 80 %-os kárrendezési előleg erejéig, figyelemmel a Ptk. 558. § (1) bekezdésére.

A Ptk. 558. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben a biztosító a kárt megtérítette, őt illetik meg azok a jogok, amelyek a biztosítottat illették meg a kárért felelős személlyel szemben, kivéve ha ez a biztosítottal közös háztartásban élő hozzátartozó. A törvényi rendelkezésből kitűnően külön engedményezési okiratra nincs szükség, mivel a törvény mondja ki a biztosított jogainak a biztosítóra való átszállását, azaz a törvény erejénél fogva bekövetkezett jogátszállásról van szó, ami alapján a biztosító törvényi engedményesnek minősül. Mindez pedig azt jelenti, hogy a károsultnak kifizetett kárelőleg erejéig a felperes a károkozó alperessel szemben jogosult fellépni.

Mivel az alperessel a felperes felelősségbiztosítási szerződést kötött, ezért a Ptk. 559. § (1) bekezdése szerint csak a szerződésben megállapított mértékben mentesítheti a kár megtérítése alól, azaz a 20 %-os önrészt, mint károkozónak, az alperesnek kell viselnie.

A perben érvényesített követelés összegszerűségét a felperes által a keresetlevélhez csatolt F/10. alatti 2006. június 1-jén a felperesnek az alpereshez írt levele tartalmazza. Ebből megállapítható, hogy a károsultat összesen 8.890.790,-Ft összegű kár érte. Ezzel szemben a felperes 7.112.632,-Ft-ot fizetett ki kárelőlegként. A felperes által készített számszaki levezetésből kiderül, hogy a felperes nem a teljes kár, nem is a károsultnak kifizetett kárelőleg 20 %-át, mint önrészt kéri az alperestől, hanem figyelemmel arra, hogy a felperessel kötött biztosítások mögött nemzetközi árufuvarozás áll, ezért az 1971. évi 3. tvr. (CMR) 23. cikkét kell alkalmazni a kártérítés összegszerűsége vonatkozásában, amelynek 3. pontja azt mondja ki, hogy a kártérítés azonban nem lehet több mint a hiányzó bruttó súly minden kilogrammja után 8.33 elszámolási egység. A felperes ezzel a hiányzó súllyal és az elszámolási egységgel számolva a felperesi kárt 3.110.265,-Ft-ban jelölte meg és ennek a 20 %-a, amit a jelen perben kér és amelyre a felelősségbiztosítása már nem terjed ki.

Ezzel összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a CMR 23. cikkének 3. pontja szerint a felperesnek biztosítási szerződés hiányában 3.110.265,-Ft járna, ezzel szemben a felperestől a vagyonbiztosítási szerződése terhére 7.112.632,-Ft került kifizetésre.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában foglalt jogszabályi hivatkozást annyiban pontosítja, hogy az 1971. évi 3. tvr.-rel kihirdetett Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Egyezmény rövidítése nem TMR., hanem CMR.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - érdemben annak helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költségének a megfizetésére, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdés alapján mérlegeléssel állapította meg és azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2008. év június hó 12. napján

álinkásné dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő